

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke

Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana

t: 01 478 95 30, f: 01 478 98 45, e: ps-sds@dz-rs.si, www.dz-rs.si

**Skupina poslank in poslancev
(prvopodpisani Danijel Krivec)**

Ljubljana, 26. april 2019

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE
mag. Dejan Židan, predsednik

ZADEVA: Zahteva za sklic izredne seje Državnega zbora Republike Slovenije

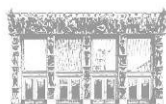
Spoštovani!

Na podlagi 85. člena Ustave Republike Slovenije ter 1. odstavka 58. člena Poslovnika Državnega zbora Republike Slovenije skupina podpisanih poslank in poslancev zahteva sklic izredne seje Državnega zbora Republike Slovenije z obravnavo naslednjega priporočila kot točke dnevnega reda:

**Predlog Priporočila državnim organom v zvezi z zlorabami v pravosodju in
vplivi na neodvisne sodne odločitve**

A. Razlogi za sklic izredne seje državnega zbora

Dejstvo je, da imajo pravna država, zakonito in nepristransko ravnanje organov odkrivanja in pregona, učinkovito in nepristransko sodstvo, ki morajo varovati ustavnost in zakonitost, načela pravne države ter človekove pravice in temeljne svoboščine, velik pomen za pravičnost in sam razvoj družbe ter razvoj gospodarstva. Zaskrbljujoče stanje na področju dela organov odkrivanja in pregona oziroma policije in državnega tožilstva, kot tudi sodne veje oblasti, predstavlja že več let osrednji slovenski problem. Omenjeno stanje izhaja iz primerov, ki jih navajamo v nadaljevanju. Veliko število takih odmevnih primerov dokazuje, da prihaja do zlorab ali prekoračitev pooblastil organov odkrivanja in

60
LET
STAVBE

pregona, ter do zlorab ali poskusov zlorab tudi sodne veje oblasti, kar pa ima za posledice nedopustne posege v ustavno varovane človekove pravice in temeljne svoboščine prizadetih posameznikov. Takšno stanje je več let vidno tudi navzven, saj ima Republika Slovenije največ ugotovljenih kršitev Evropske konvencije o človekovih pravicah in temeljnih svoboščinah na prebivalca v primerjavi z ostalimi članicami Evropske unije. V preteklosti so na primere zlorab in vplivov opozarjali zgolj posamezniki, njihovi odvetniki, civilna združenja ter nekatere politične stranke (npr. konstrukt Patria). Na zlorabe organov odkrivanja in pregona se je v preteklosti opozarjalo velikokrat, velikokrat se je opozarjalo tudi na zlorabe v pravosodju, toda do sedaj do teh opozoril nikoli ni prihajalo iz sodniških vrst samih. S primerom Milko Novič pa se je praktično prvič v zgodovini Republike Slovenije zgodilo, da je na pritiske v pravosodju in na poskuse vplivanja na sodniške odločitve opozoril celo sodnik Zvezdan Radonjić, ki je v ponovljenem sojenju sodil obtoženemu dr. Milku Noviču. Na poskuse vplivanja in pritiske je opozoril kar pred izrekom sodbe.

Primer dr. Milko Novič

Dne 16. decembra 2014 je bil na parkirišču v bližini gostinskega lokala Via Bona zvečer ustreljen direktor Kemijskega inštituta dr. Janko Jamnik. Dogodek se je zgodil v času, ko je v lokalu potekalo prednovoletno druženje zaposlenih na inštitutu. Prve ugotovitve policije so pokazale, da ga je neznanec dvakrat ustrelil v glavo, po tistem, ko se je dr. Jamnik pripeljal na parkirni prostor. Tri dni kasneje je dr. Jamnik umrl za posledicami strelnih ran.

Dne 22. decembra 2014 je Policija sporočila, da je pridržala osumljenca in sicer dr. Milka Noviča, kateremu je preiskovalni sodnik takoj odredil sodno pridržanje, kasneje pa pripor. V juliju 2015 je bila zoper njega vložena obtožnica, tožilstvo je zatrjevalo, da dr. Novič nima popolnega alibija ter, da so na njegovih rokah in v plašču našli delce smodnika.

Dne 11. novembra 2015 se je začelo sojenje na katerem dr. Novič krivde ni priznal, on in njegova obramba pa so ves čas sojenja opozarjali na pomanjkljivosti v dokaznem postopku in na obstoj dokazov, ki ga celo očitno razbremenjujejo krivde za očitano kaznivo dejanje.

Dne 7. decembra 2016 je Okrožno sodišče v Ljubljani, po podanem mnenju nemškega izvedenca za delce sledov smodnika, celo odpravilo pripor za dr. Noviča. Nemški izvedenec je namreč vzpostavil dvom v zaključke slovenskega izvedenca, ki je sicer zatrjeval, da so delci na rokah in v jakni dr. Noviča ostali zaradi streljanja na dr. Jamnika.

Dne 13. aprila 2017 je bil dr. Novič obsojen za umor dr. Janka Jamnika, saj po mnenju sodnice Špele Kolete ni bilo dvoma o tem, da je umor storil on in to iz brezobzirnega maščevanja. Obsojen je bil na 25 let zapor, hkrati pa se je moral vrniti v zapor. Dne 22. decembra 2017 je Višje sodišče v Ljubljani potrdilo obsodilno sodbo in 25-letno zaporno kazen.

Dne 11. septembra 2018 je Vrhovno sodišče RS odredilo prekinitev prestajanja zaporne kazni dr. Noviču ter dne 29. oktobra 2018 sodbi sodišča prve in druge stopnje v celoti razveljavilo ter jo vrnilo sodišču prve stopnje v novo sojenje pred drugim senatom in sodnikom sodišča prve stopnje. Vrhovno sodišče RS je namreč ugotovilo, da je sodišče neutemeljeno zavrnilo vse dokazne predloge in da bo moralo v ponovljenem postopku sodišče z izvedbo predlaganih dokazov razčistiti predvsem s strani obrambe ponujeno možnost popolnega alibija oziroma ugotoviti, ali je sploh obstajala teoretična možnost, da bi obsojenec

prispel na kraj dejanja v času, ki mu je bil na voljo (nekaj minut pred streljanjem).

Dne 18. decembra 2018 se je začelo novo sojenje dr. Noviču in sicer pred novim okrožnim senatom, ki ga je vodil sodnik Zvezdan Radojnić, ki je tudi odredil rekonstrukcijo dogajanja, ali je imel dr. Novič dovolj časa, da bi prišel od svoje hiše do kraja umora s kolesom. Rekonstrukcija je pokazala, da bi dr. Novič po trasi, ki je najhitrejša in zanj najmanj ugodna, prišel od svoje hiše do kraja umora v 11 do 14 minutah, v času, ko se je umor zgodil in je bila gneča na cesti večja zaradi praznikov pa od 15 do 18 minut. Po ugotovitvah Vrhovnega sodišča RS je imel dr. Novič na voljo največ 8 minut od dokazanega alibija do časa umora. Prav tako je sodišče odredilo izdelavo izvedenskega mnenja izvedencu telekomunikacijske stroke, ki je ugotovil, da bi se telefon dr. Noviča tudi na njegovem domu, kjer je zatrjeval, da je bil v času umora, priklopil na drugo bazno postajo, ki je hkrati pokrivala kraj umora in tudi njegov dom. Sodišče je v ponovljenem postopku vpogledalo tudi v spis sojenja libanonskemu državljanu dr. Michelu Stephanu, ki je bil zaloten pri tem, da je sodeloval pri naročilu umora dr. Janeza Plavca, prav tako zaposlenega na Kemijskem inštitutu in sicer tako, da je dajal navodila potencialnemu izvajalcu umora, ki naj bi umor izvedel na identični način (s kolesom in strelom v glavo) kot je bil po ugotovitvah sodišča izveden umor dr. Janka Jamnika. Pri tem se je tudi razkrilo, da je dr. Janko Jamnik že pred leti dr. Michela Stephana odpustil in mu prepovedal približevanje, saj so v kleti inštituta našli zaloge cianida, dr. Jamnik pa je bil prepričan, da ga je poskušal zastrupiti. Dr. Michel Stephan je bil tudi med osumljenci za umor dr. Janka Jamnika, vendar mu je alibi zagotovila ena izmed njegovih sodelavk, ki je neposredno po njegovi aretaciji, iz javnosti neznanih razlogov morala zapustiti Kemijski inštitut.

V času sojenja dr. Noviču se je v javnosti pojavilo več dejstev, ki govorijo v prid temu, da on ni mogel storiti očitane kaznivega dejanja. Imel je alibi vse do nekaj minut (6-8 minut) preden se je zgodil umor dr. Jamnika, kar je potrdila tudi naknadno opravljena rekonstrukcija, ki je upoštevala tudi čas v katerem se je dr. Novič oblekel, šel po kolo in po zanj najhitrejši trasi prikolesaril do mesta zločina. Pri čemer ni niti upoštevano, da je bilo iz varnostnih kamer razvidno, da je bil »kolesar« na kraju umora že nekaj minut pred umorom. Prav tako ni bilo pojasnjeno, kako naj bil dr. Novič vedel, da bo dr. Jamnik zamudil skoraj 40 minut na službeno zabavo in njegov prihod ujel praktično do minute natančno. Prizorišče zločina je bilo pokrito z varnostnimi kamerami (sicer slabe resolucije), vendar obdolženca ali osebe podobne konstitucije na posnetkih ni. Kolesar, ki je bil na mestu zločina je prikolesaril iz druge smeri in kar nekaj minut pred umorom. Prav tako obdolženca ni zaznala niti ena od varnostnih kamer na poti od njegovega prebivališča do kraja zločina. Signal njegovega prenosnega telefona je bil ob 19.49 uri (umor se je zgodil ob cca. 19.39 uri) zaznan na domači bazni postaji, ob 20.06 uri na bazni postaji, ki je pokrivala kraj umora in tudi njegov dom (to je poleg izvedenca v ponovnem sojenju potrdil tudi uslužbenec Telekoma v prvem sojenju), in ob 20.10 uri ponovno na njegovi domači bazni postaji. Slednje pomeni, da bi se moral dr. Novič vrniti na kraj dejanja, kar pa z ničemer ni bilo dokazano, niti zatrjevano s strani tožilstva. Edino kar bi dr. Noviča lahko logično povezovalo z umorom, so sledi smodniških delcev, ki so jih našli na njegovih rokah, laseh in v jakni. Dr. Novič se je z odvzemom delcev strinjal (za razliko od drugih osumljencev, npr. Michela Stephana). Ko mu je bilo predloženo, da gre za delce, ki nastanejo pri

streljanju (in ne kakšne druge kovinske delce) je pojasnil, da so te delci na jakni ostali od streljanja na strelišču, ter so se preko žepov prenesli na roke in posledično na lase. Analiza delcev je bila sicer tehnično pomanjkljiva, saj je bilo vzorčenje tulca nepravilno, dokumentacija o detektiranih delcih je bila nepopolna (število najdenih delcev je bilo več kot 230, Nacionalni forenzični laboratorij pa je dostavil zgolj 13 spektrov, 7 analiz in 3 fotografije najdenih delcev), kot izvedenec za delce pa je bil s strani sodišča izbran Franc Sablič, ki je bil v tistem času direktor Nacionalnega forenzičnega laboratorija (kot tak ne more biti nepristranski, saj je neposredno podrejen direktorju Policije) in je celo zatrjeval, da je inštitut akreditiran za odvzem delcev v tovrstnih okoliščinah, kar pa se je kasneje izkazalo za neresnično. Razlagi dr. Noviča o kontaminaciji z delci sta potrdila tudi strokovnjaka s področja balistike dr. Miran Čeh in Vojin Maštruk, zaradi česar je sodišče odredilo izdelavo novega izvedenskega mnenja, ki sta ga izdelala dr. Edith Gebhart in Axel Manthei iz Kriminalistično tehničnega inštituta v Munchnu. To mnenje je prav tako pritrdilo možnosti, da so bili delci na jakni posledica kontaminacije in da ni mogoče z verjetnostjo trditi, da so posledica streljanja s tulcem naboja, ki je bil najden na kraju zločina. Najdeni delci so izvirali iz različnih vrst streliva, povezave izključno z najdenim tulcem pa ni mogoče potrditi. Poleg vsega navedenega je sodišče v prvi obravnavi na prvi stopnji zavrnilo številne druge dokaze obrambe dr. Noviča.

Po ponovljenem sojenju je dne 16. aprila 2019 Okrožno sodišče v Ljubljani dr. Noviča oprostilo obtožbe umora dr. Janka Jamnika. V obrazložitvi sodbe pa sodnik Zvezdan Radonjić ni samo pojasnil, da dr. Noviču krivda ni dokazana, temveč celo, da je dokazano, da dr. Novič nikakor ne more biti morilec dr. Janka Jamnika.

Pred razglasitvijo sodbe je sodnik Zvezdan Radonjić razkril, da so nanj na različne načine pritiskali, da naj dr. Milka Noviča obsodi – to razkritje je bilo še toliko bolj pomembno, saj je bilo razkrito s strani sodnika samega in je še dodatna potrditev sicer jasnih dejstev, ki so se v zvezi s pristranskimi, političnimi ali kako drugače motiviranimi odločitvami, pojavljali v javnosti v drugih primerih.

Sodnik Zvezdan Radonjić je pred razglasitvijo sodbe navedel (vir: prepis posnetka govora objavljen na portalu demokracija.si dne 18.4.2019) :

“Ni, torej, v navadi, da se obrazložitev sodbe začne z elementi, ki so spremljali sojenje, kot so v tej situaciji nujni. To počnem prvič.

Ko sem dobil zadevo v sojenje, je pet ali šest sodnikov reklo, dobro, da si ti to dobil, ker to ti edini lahko dokončaš. S tem niso mislili, da sem tako sposoben, ampak da sem tako samosvoj. Zadevo sem naštudiral. Pred sojenjem sem šel k vrhunskemu pravnemu strokovnjaku in mu od besede do besede napovedal, kaj se bo dogajalo na tem sojenju. In vse se je zgodilo.

Takoj po prvih narokih so se začeli obiski predsednika sodišča Marjana Pogačnika in nenehna klicanja, da se me naj disciplinira. Da naj začnem soditi, tako kot je treba. 14. 1. 2019 so že pisne vloge, da se me izloči, da se me opominja. 16. 1. vodja skupine državnih tožilcev Furlan Pogačniku predlaga moje kaznovanje, discipliniranost. 17. 1. se me izloča, 18. 1. tudi. Navajajo se izmišljotine, da uporabljam podatke, ki jih v spisu ni. Vsi ti podatki so v spisu Novič, pa tudi v spisu Michel. 12. 2. se zahteva izločitev Štularja,

pooblaščenec, potem pa tudi SDT. 28. 3. 2019 se mi napoveduje, da sem v kazenskem postopku in v disciplinskem postopku, Štular tudi.

9. 3. 2019 vrhovni sodnik, kot disciplinski tožilec, na pobudo državnega tožilstva vlaga za mene pobudo za uvedbo disciplinskega postopka. 2. 4., po enem mesecu, se mi to vroči, s starimi, da se me čim bolj zmede, disciplinirano, ta zadnjič. 16. 4. časopisna objava, **izjava predsednika vrhovnega sodišča, da je pogoj, da se me odstrani, da se me suspendira**, je uvedba kazenskega postopka, Marjan Pogačnik, predsednik sodišča, ravno tako pove, da o tem ne ve nič. Več kot sto pet časopisnih prispevkov je bilo objavljenih do danes, v nobenem izmed njih ni bilo zapisano, da je sojenje Milku Noviču pošteno.

Mladina in Dnevnik me napadata sinhronizirano. Iznašajo se podatki iz mojega zasebnega življenja. Iz moje zdravniške mape. Obrnil sem se na zgodovinarja, ki je preučeval stalinistične postopke. V celem času Sovjetske zveze se nič takega ni zgodilo, kar se meni dogaja v štirih mesecih. Kdo stoji za vsem tem, jaz ne vem? Milko Novič ni tako pomemben in jaz nisem tako pomemben, da se naju bi lotili na ta račun. **Sporočilo je jasno, sodnik ne sme soditi pošteno, poštenega sojenja ne sme biti. Jaz sem sodil pošteno, s čimer sem zastavil svojo kariero.** Nikoli ne bom napredoval. Čez en mesec bom verjetno v suspenzu. **To, da je Novič imel pošteno sojenje, je pogojeno z mojo odločitvijo, da si uničim kariero.** Tisti, ki boste od sodnikov zahtevali, da sodijo pokončno in pošteno, trikrat razmislite, preden boste sodniki ... jaz sem do sedaj edini, ki je preživel to Golgoto, pa sem sodil tudi že tistu predsednika Združenih držav, sodil sem najbolj občutljive politične zadeve, vsi politiki so bili pred menoj, ampak takšne surove, brutalne kampanje, ki je spremljalo to sojenje, jaz ne pomnim.

Očitno je bilo, zadano že v prvem sojenju, da Novič mora biti obsojen, da se neke zadeve ne bi raziskovalo na Kemijskem inštitutu. Kdo je tu v ozadju, ne želim špekulirati, vsekakor pa gre za odločitve, ki segajo v vrhove pravosodja, v vodstvo državnega tožilstva, na sodni svet in vrhovno sodišče Slovenije. Kdo stoji za tem, kar počne Miha Kunič, tudi jaz ne vem, sigurno pa ne vdova od Jamnika. Zato ozadje tega sojenja v polni meri ugotavljam, da je naravnano.

K meni že mesece hodi določena sodnica, ki je vedno v kontaktu s skupino državnih tožilcev. Vsak teden mi namiguje, a ne, da ne boš oprostil Noviča, a ne, da ne boš oprostil Noviča. (...) V prejšnjem kazenskem postopku (...) Milko Novič poštenega sojenja ni imel. Nobeden izmed štirih sodnikov ni v kazenskem postopku, niti v disciplinskem postopku. Tožilstvo je (...), da je sojenje bilo nepošteno. Nobenega ni poslalo v kazenski postopek, pošilja mene ... Pravi, izhodiščna točka meritve ni znana. Stala je na izhodiščni točki (...) Sojenje se (...) onemogoča. O tem nobeden ne sporoči niti besede. Toliko o spremljanju tega sojenja (...)

Potrebno je vložiti obtožni predlog, potem me lahko šele suspendirajo. Kaj to pomeni, da bo tožilstvo takoj to vložilo in da bom takoj suspendiran, da še sodbe ne morem napisati. Zdaj pa glede samega dejanja. Preden se sodišče loti dokazovanja, mora narediti materialni preskus obtožbe ..."

Po objavi tega posnetka in prepisa je Okrožno sodišče v Ljubljani zahtevalo od časnika Demokracija umik tega prepisa in posnetka, kar samo po sebi predstavlja nedopusten poseg v novinarsko avtonomijo.

Predsednik Okrožnega sodišča v Ljubljani Marjan Pogačnik je sicer navedbi o pritiskih v javnosti zanikal (kar je pričakovano) ter izjavil, da po prejemu poročila sodnika Zvezdana Radonjića zadeve »niso tako dramatične«, kot se v javnosti

prikazujejo. Ne glede na to pa ostaja dejstvo, da je sodnik Zvezdan Radonjić v svoji izjavi celovito opisal pritiske, ki so se nanj dogajali tekom sojenja in v večini presegajo domet pravnih sredstev, ki jih tožilstvo ali pooblašenci uporabljajo v postopkih ter so jasni pokazatelji na sistemsko delovanje t.i. »globoke države«, da se dr. Noviču ne zagotovi poštenega sojenja in se ga obsodi:

- z besedami: *»...9. 3. 2019 vrhovni sodnik, kot disciplinski tožilec, na pobudo državnega tožilstva vlaga za mene pobudo za uvedbo disciplinskega postopka. 2. 4., po enem mesecu, se mi to vroči, s starimi, da se me čim bolj zmede, disciplinirano, ta zadnjič....«* je opisal grožnje o uvedbi disciplinskega postopka, za katerega je zvedel 1 mesec po pobudi državnega tožilstva in to tik pred odločitvijo o zadevi Novič, k tej zadevi so bile očitno priložene tudi stare zadeve oziroma očitki, da bi na njega naredili čim večji pritisk.
- Sodnik Zvezdan Radonjić je bil s strani dveh časopisov Mladine in Dnevnika, ki sta glasili t.i. »globoke države«, kar je očitno tudi iz lastniških povezav, deležen očitkov in napadov, ki so vsebovali tudi občutljive osebne podatke iz njegove zdravniške mape. To sta ista dva časopisa, ki sta v političnem procesu Patria dosledno zagovarjala stališče, da je sodstvo nedotakljivo, da se nanj ne sme vplivati oziroma ga kakorkoli kritizirati. Že samo objava fotografij sodnic in sodnikov je bila obsojanja vredna. V konkretnem primeru pa sta omenjena časopisa iz nepojasnjenih razlogov spremenila stališče do obravnave sodnega osebja.
- Motiv obsodbe dr. Noviča je bil po mnenju sodnika, da se »neke zadeve« ne bi raziskovalo na Kemijskem inštitutu. To je izjavil sodnik, ki je imel vpogled tako v spis v zadevi dr. Novič, kot tudi v spis v zadevi Michel Stephan. Te »nekatere zadeve« so lahko tudi izdelava sestavin za prepovedane droge, kar je bilo v medijih večkrat omenjeno.
- K sodniku Zvezdanu Radonjiću je že mesece hodila sodnica, ki je na njega poskušala vplivati tako, da ga je spraševala oziroma mu namigovala, ali bo oprostil dr. Noviča ter naj ga ne oprostí. Ta sodnica naj bi bila v stalnem kontaktu s skupino državnih tožilcev, kar je že samo po sebi nenavadno in popolnoma nedopustno ter dokazuje povezanost dveh sistemov, ki bi morala delovati neodvisno drug od drugega. Tožilstvo ni del pravosodja in je tudi po mnenju Ustavnega sodišča RS neodvisno in prej sodi v izvršilno ne pa sodno vejo oblasti.

Sodnik Zvezdan Radonjić je v časopisu Pravna praksa, dne 18. aprila 2019, objavil prispevek z naslovom »Dvojna merila disciplinskega tožilstva«, kjer se je zavzel za neodvisno delo sodnikov in opisal primer discipliniranja sodnikov ter primer, ko disciplinski postopek niti ni uveden v primeru očitnih kršitev sodniške etike in celo očitnega koruptivnega ravnanja posameznega sodnika. V strokovnem prispevku izpostavlja, da je v Ustavi RS še posebej izpostavljeno, da sodnik odloča le na podlagi ustave in zakona ter ni prostora za arbitrarno ali kakršnokoli drugačno odločanje izven meja ustave ali zakonov. Sodstvo je organizirana dejavnost države, ki je neodvisna od izvršilne in zakonodajne veje oblasti. Dolžnost sodišč je zagotavljati pravno varnost državljanov, sodniki pa se ne smejo ozirati na zahteve in pričakovanja (para)državnih centrov moči. Zato sodniki tudi uživajo imuniteto, ki jih ščiti pred maščevalnimi posegi nezadovoljnih (nad)oblastnih struktur. Sodstvo mora v kazenskih postopkih

izhajati iz domneve nedolžnosti, kot velewa Ustawa RS in Evropska konvencija o človekovih pravicah in temeljnih svoboščinah ter posameznika obsoditi le, če za to obstajajo dokazi. V nadaljevanju navaja dva primera, iz katerih jasno izhajajo dvojna merila discipliniranja oziroma ukrepanja zoper sodnike.

Prvi primer je primer višjega sodnika Milana Štruklja, ki je sodeloval v senatu Višjega sodišča v Ljubljani tako v primeru obravnave pritožbe dr. Milka Noviča, kot tudi v primeru obravnave primera Patria. Navaja, da je slovenskemu sodstvu že dve leti znano, da je sodnik Milan Štrukelj Jožetu Razpotniku dejal, da so osebe v primeru Patria obsodili, ker je bila takšna »komanda z vrha« in je posledično glasoval za to, da se je obdolžene več mesecev zdržalo v zaporu. To je Jože Razpotnik izpovedal kot priča (dne 2. aprila 2019) v postopku tožbe proti državi zaradi škode, ki jo je Tone Krkovič vložil zaradi povračila škode s konstruktom Patria. Priča je to potrdila na sojenju z vedenjem, da krivo pričanje pomeni tudi kazen do 3 let zopora. Disciplinski organi v sodstvu sploh niso začeli preverjati, kako in zakaj je sodnik Milan Štrukelj zatrdil, da je bila obsodba v primeru Patria sprejeta na podlagi navodil iz vrha, ter zakaj je sodnik v tem primeru deloval očitno po zapovedi neuradnih centrov moči namesto po lastni sodniški presoji in je vedel, da potrjuje neustavno in nezakonito sodbo zaradi (para)državnih struktur.

V nekem drugem primeru se je za vsako ceno poskušalo disciplinirati sodnika, ker naj obdolžena na njegovi obravnavi ne bi dovolj jasno potrdila, da se strinja s priznanjem krivde. Navkljub temu, da je zagovornik obdolžene potrdil, da je slišal, kako je priznala kaznivo dejanje in s tem krivdo, je disciplinski senat na prvi stopnji ugotovil, da je ravnal malomarno in izrekel disciplinski ukrep. To odločitev je razveljavilo šele disciplinsko sodišče druge stopnje, ki je zavzelo stališče, da sodnikova odločitev ne izpolnjuje zakonskih znakov disciplinske kršitve, ter da je morebitnim procesnim napakam namenjen celoten sistem pravnih sredstev, ki jih obdolžena lahko izkoristi. Takšne morebitne, sicer nedokazane napake sodnika, so lahko le predmet sodniške ocene, nikakor pa ne predmet disciplinskega postopka. Navkljub temu je bil proti istemu sodniku ponovno izdan predlog za disciplinsko obravnavo in sicer zato, ker je naredil postopkovno napako s tem, ker je od tožilke zahteval, da poda predlog za vrsto sankcije, čeprav je bila v tem primeru takšna zahteva v nasprotju z zakonom. Ponovno je bil uveden disciplinski postopek zaradi zadeve, ki sodi v sodnikovo presojo (čeprav morda napačno) in so za to strankam na voljo pravna sredstva, ne pa zaradi zadeve, ki bi lahko bila predmet disciplinskega postopka. Sodnik Zvezdan Radonjić je v sklepu k svojemu članku izpostavil, da je primer Milana Štruklja takšen, da je bilo javno objavljeno, da obstaja utemeljen sum, da je odločal v nasprotju s temelji pravne države, zaradi česar so obdolženci v zaporu preživeli več mesecev, kar očitno ne predstavlja razloga za ukrepanje, po drugi strani pa se proti enemu sodniku uvaja disciplinske postopke zaradi razlogov, ki ne morejo biti predmet disciplinskih postopkov. Na ta način je sodnik Zvezdan Radonjić bolj podrobno opisal in prikazal, kaj je mislil z discipliniranjem sodnikov v svojem uvodnem govoru pred razglasitvijo oprostilne sodbe dr. Milku Noviču.

Iz navedenega jasno izhaja, da je že na podlagi primera dr. Milka Noviča in posledično tudi izjav sodnika Zvezdana Radonjića potrebna razprava v Državnem zboru RS o stanju v slovenskem pravosodju. Omenjeni sodnik je prvi izmed sodnikov, ki je javno izpostavil obstoj pritiskov na sojenje, ki naj poteka v

skladu s pričakovanji nekih paradržavnih struktur. Do sedaj se je o tem le govorilo oziroma sklepalo na podlagi posameznih dogodkov v pravosodju. Slovensko pravosodje je že več let na eni izmed najnižjih stopenj zaupanja javnosti izmed vseh pravosodnih sistemov držav Evropske unije.

Poleg tega primera pa obstajajo še drugi primeri v katerih se je pojavil dvom v neodvisnost in pristranskost slovenskega pravosodja kot so:

- politični proces Patria (Ustavno sodišče RS ugotovilo, da kaznivo dejanje sploh ni opisano, še manj pa dokazano, vsa pomembnejša procesna dejanja so bila skozi več let usklajena s potekom državnozborskih, evropskih in lokalnih volitev),
- primer Franca Kanglerja (izmed 20 kazenskih ovadb so bile praktično že vse zaključene v njegovo korist, izkazalo se je, da je bilo prisluškovanje opravljeno na podlagi ponarejenih odredb),
- primer poslanca Andreja Magajne (ko se je sprl s poslansko skupino SD je bila pri njemu doma opravljena preiskava, nato pa so kriminalisti pridobljene dokaze, ki bi ga razbremenili krivde, izgubili),
- primer vrhovnega sodnika Branka Masleše (Ustavno sodišče RS je izpostavilo, da je njegova samoiniciativna vključitev v senat v zadevi Patria pomenila očitno pristranskost v sojenju, poleg tega pa se je pred tem javno na Dnevih slovenskega pravosodja opredeljeval do nezaključenega primera Patria in celo napadal Ustavno sodišče RS, prav tako je bilo ugotovljeno, da je v krogu sodnikov izjavi, da je potrebno Janeza Janšo »zje..ti«),
- primer takratnega ministra za pravosodje Gorana Klemenčiča (pritisk na sodstvo, da bodo letele glave v primer zastaranja sodbe Igorju Bavčarju, takega pritiska pa npr. ni izvajal v primeru Patria, kjer je bilo v interesu strank, da zadeva ne zastara in mora npr. Janez Janša uporabljati pravna sredstva, da bi bilo odločeno v skladu z odločitvijo Ustavnega sodišča RS).

Sklepno

Po mnenju predlagateljev tega priporočila so prekoračitve meja pristojnosti oziroma pooblastil s strani organov odkrivanja in pregona ter sodne veje oblasti z namenom zlorabe oblasti nedopustne, zato menimo, da bi bilo potrebno odločnejše ukrepati, predvsem v smeri vzpostavitve pravičnosti in odgovornosti. Žal pa smo priča nemalo primerom, ki kažejo na to, da na omenjenih področjih prihaja do nedopustnih primerov zlorabe oblasti in do kršitev človekovih pravic in temeljnih svoboščin. Na to sedaj opozarjajo celo sodniki v konkretnih primerih.

Zloraba organov odkrivanja in pregona ter sodne veje oblasti v temelju spodjedajo ne le demokratičen proces v RS, ampak tudi našo državnost. Zlorabe oblasti navedenih institucij (policije, tožilstva ter sodne veje oblasti) razjedajo našo družbo. Žal vse preveč dejstev kaže na to, da namesto, da bi pravna pravila veljala za vse enako, obstaja neka paradržava, ki odloča kdo bo kriv in kdo bo nedolžen navkljub jasnim dokazom, npr. Zoran Jankovića, ki je na vprašanje hrvaškega TV voditelja Aleksandra Stankovića »Se kdaj bojite, da bi se vam lahko nekega dne zgodilo, da vas obsodijo in pošljejo v zapor?« suvereno odgovoril »Pa niti slučajno, jaz sem bil vsa ta leta, da tako rečem, na

tem področju izvršne oblasti največji nasprotnik politike Janeza Janše". S tem je nehote razkril, da je za privilegiran status nad zakonom potrebo biti zgolj v »pravilni« politični opciji in biti tudi aktiven nasprotnik druge opcije.

B. Predlog priporočila za odločanje na seji DZ

Podpisnice in podpisniki zahteve za sklic izredne seje DZ predlagamo, da Državni zbor odloča o sprejetju naslednjega predloga priporočila:

»Na podlagi 111. člena Poslovnika Državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 - uradno prečiščeno besedilo, 105/10, 79/12 – Odl. US, 80/13 in 38/17) je Državni zbor na seji sprejel

P R I P O R O Č I L O

Državni zbor RS:

1. Priporoča Vladi RS, da v sodelovanju s Policijo in Vrhovnim državnim tožilstvom RS, opravi analizo vseh postopkov v zadevi dr. Milka Noviča in drugih podobnih zadev (vsaj Patria, primer Kangler, primer Magajna), ki so pripeljali do hudih kršitev človekovih pravic in svoboščin prizadetih posameznikov, ter da na podlagi izsledkov predlaga take zakonske spremembe, ki bodo v veliko večji meri preprečevale kršitve človekovih pravic in svoboščin.
2. Priporoča Vrhovnemu sodišču RS, da opravi analizo vseh postopkov sojenja v zadevi dr. Milko Novič (predvsem poskus vplivanja na sodniške odločitve) in drugih podobnih zadev (vsaj Patria, primer Kangler, primer Magajna), ki so pripeljali do hudih kršitev človekovih pravic in svoboščin prizadetih posameznikov v postopkih sojenja, ter da na podlagi izsledkov po potrebi Državnemu zboru RS predlaga rešitve, ki bodo v veliko večji meri preprečevale kršitve človekovih pravic in svoboščin v sodnih postopkih.
3. Priporoča Vrhovnemu sodišču RS in Vrhovnemu državnemu tožilstvu RS, da opravita celovito analizo vseh navedb okrožnega sodnika Zvezdana Radonjića, ki jih je izrekel v postopku izreka sodbe dr. Milku Noviču in se nanašajo na pritiske posameznikov na neodvisno in pravično sojenje v konkretnem primeru, ter po potrebi v okviru svojih pristojnosti ustrezno ukrepata zoper tiste, ki so izvajali takšne pritiske.

O b r a z l o ž i t e v:

Nesporno je, da imajo pravna država, zakonito in nepristransko ravnanje organov odkrivanja in pregona, učinkovito in nepristransko sodstvo, ki morajo varovati ustavnost in zakonitost, načela pravne države ter človekove pravice in temeljne svoboščine velik pomen za pravičnost in sam razvoj družbe ter razvoj gospodarstva. Primer, ki je naveden v okviru razlogov za sklic izredne seje Državnega zbora, in drugi omenjeni primeri, izkazujejo, da je stanje na področju dela organov odkrivanja in pregona oziroma policije in državnega tožilstva, kot tudi sodne veje oblasti zaskrbljujoče.

Organi odkrivanja in pregona, kot tudi sodna veja oblasti bi morala dosledno spoštovati vsa ustavna in zakonska določila o neodvisnosti in nepristranskosti ter varovanju človekovih pravic. Toda, kot kažejo omenjeni primeri, v praksi ni tako.

Na podlagi 111. člena Poslovnika državnega zbora lahko Državni zbor RS predlaga ukrepe za delo vseh državnih organov, vključno za Vrhovno sodišče RS in Vrhovno tožilstvo RS. Od teh državnih organov pa je odvisno, ali bodo priporočilo sprejeli, ga upoštevali ali pa ga ne bodo upoštevali. Ne gre za zahteve tem državnim organom in zato priporočanje ne more predstavljati poseg v delo druge veje oblasti.

S prvim priporočilom se priporoča Vladi Republike Slovenije, da v sodelovanju z Vrhovnim državnim tožilstvom RS in Policijo pripravi analizo o dogajanju v zadevi dr. Milko Novič (in v drugih navedenih primerih) ter po lastni presoji predlaga rešitve, s katerimi bo zagotovljena dejansko poštena, nepristranska in neodvisna obravnava posameznikov v kazenskem postopku, kot tudi neodvisno in pošteno sojenje, sojenje v razumnem roku ter s tem enakost pred zakonom za vse. Prav tako lahko predlaga, katere zakonske rešitve bi bilo potrebno po njihovem mnenju še sprejeti.

Prav tako se z drugim priporočilom priporoča Vrhovnemu sodišču RS, da opravi analizo vseh postopkov sojenja v zadevi dr. Milko Novič in v drugih podobnih zadevah, vključno s poskusi vplivanja na sodniške odločitve ter, v kolikor je to potrebno, Državnemu zboru RS predlaga rešitve, s katerimi bo lahko začel zakonodajni postopek in ki bodo v veliko večji meri preprečevale kršitve človekovih pravic in svoboščin v sodnih postopkih.

S tretjim priporočilom se priporoča Vrhovnemu sodišču RS in Vrhovnemu državnemu tožilstvu RS, da opravita celovito analizo vseh navedb okrožnega sodnika Zvezdana Radonjića, ki jih je izrekel v postopku izreka sodbe dr. Milku Noviču, ki se nanašajo na pritiske posameznikov na neodvisno in pravično sojenje, ter po potrebi v okviru svojih pristojnosti ustrezno ukrepata zoper tiste, ki so vršili takšne pritiske.

C. Pri obravnavi predloga priporočila v Državnem zboru Republike Slovenije in pri delu njegovih delovnih teles bo v imenu predlagateljev sodelovala poslanka **Anja Bah Žibert**.

D. Predlagamo, da na sejo Državnega zbora povabite:

1. predsednika Vlade Republike Slovenije, Marjana Šarca;
2. ministrico za pravosodje, Andrejo Katič;
3. ministra za notranje zadeve, Boštjana Poklukarja;
4. Vrhovno sodišče Republike Slovenije;
5. Vrhovno državno tožilstvo RS, Specializirano državno tožilstvo RS;
6. Policijo, Nacionalni preiskovalni urad.

E. Dodatno gradivo:

- gradivo in prispevki dostopni na naslovu: <http://dosjemilkonovic.si/>
- članek z naslovom: Avdio posnetek in stenogram nagovora sodnika Zvezdana Radonjića o pritiskih globoke države v zvezi s sojenjem dr. Milku Noviču, časopis Demokracija, dostopen na naslovu: <http://www.demokracija.si/fokus/ekskluzivno-avdio-posnetek-in-stenogram-nagovora-sodnika-zvezdana-radonjica-o-pritiskih-globoke-drzave-v-zvezi-s-sojenjem-milku-novicu.html>
- članek za naslovom: Dvojna merila disciplinskega tožilca, Zvezdan Radonjič, Pravna praksa, dne 18. april 2019;
- članek Milko Novič v drugo oproščen obtožbe umora Janka Jamnika, STA, dne 16. april 2019;
- članek Milko Novič oproščen umora Janka Jamnika, portal SIOL, dne 16. april 2019.

SKUPINA POSLANK IN POSLANCEV

Priloga:

- podpisi poslank in poslancev:

Danijel Krivec

Anja Bah Žibert

Franc Breznik

Nada Brinovšek

Zvone Černač

Boris Doblekar

mag. Karmen Furman

Jelka Godec

mag. Branko Grims

Eva Irgl

Janez Janša

Alenka Jeraj
mag. Dejan Kaloh
Franci Kepa
Jožef Lenart
Suzana Lep Šimenko
Tomaž Lisec
dr. Anže Logar
Žan Mahnič
Bojan Podkrajšek
mag. Marko Pogačnik
Marijan Pojbič
Franc Rosec
mag. Andrej Šircelj
Jože Tanko